

22. Sikkerhed

INDLEDNING

Denne vejledning har til formål at angive mulige løsninger på enhver løbsleders største udfordring: at sikre tilskuere, lodsejere, officials og deltagere på bedst mulig måde under afviklingen af et rallyarrangement.

Ulykker der medfører personskade på tilskuere, officials eller pressefolk er slet ikke acceptable for dansk rallysport.

Ulykker der forårsager personskader på deltagere skal forebygges på bedst mulig måde. Lodsejernes værdier skal sikres bedst muligt, både af hensyn til økonomien, men også af hensyn til at få lov til at "komme igen" med andre rallyarrangementer.

Dansk rallysport har allerede et højt sikkerhedsniveau, men der skal hele tiden arbejdes med forbedringer på alle områder, og det skal denne vejledning hjælpe med til. Derfor er den heller ikke at betragte som et endegyldigt svar på sikkerhedsproblematikkerne, men skal derimod betragtes som en "huskeliste" eller et oplæg til at tænke selv.

HUSK: Sikkerhed er også dit ansvar!

Rally:

Alle rallies skal have tilknyttet en sikkerhedschef.

Denne person skal være indehaver af en gyldig OF373-officiallicens.

For alle rallies skal der senest 20 dage før løbets afholdelse til DASUs sekretariat indsendes afspærrings- og sikkerhedsplaner for alle løbets prøver jævnfør DASUs standardsikkerhedsplan.

Rally Special / Rallyshow:

Alle Rally Special / Rallyshow skal have tilknyttet en sikkerhedschef.

Denne person skal være indehaver af en gyldig OF373-officiallicens og skal køre sikkerhedsvognen på løbsdagen.

For alle Rally Special / Rallyshow skal der senest 20 dage før løbets afholdelse til DASUs sekretariat indsendes afspærrings- og sikkerhedsplaner for alle løbets prøver som skal indeholde følgende:

- Udvendig afspærring af prøven. C21-tavler og/eller andet vejmateriel til afspærring.
- Placering af sikkerhedszoner, fysisk afspærring af tilkørselsveje, ind-/udkørsler, radioposter.
- Et detaljeret kort over prøven.
- Placering af beredskabet.
- Havarikommissionens opgaver, sammensætning og ansvar (obligatorisk).

Hill Climb:

Alle Hill Climb arrangementer skal have tilknyttet en sikkerhedschef.

Denne person skal være indehaver af en gyldig OF373-officiallicens og skal køre sikkerhedsvognen på løbsdagen.

For alle Hill Climb arrangementer skal der senest 20 dage før løbets afholdelse til DASUs sekretariat indsendes afspærrings- og sikkerhedsplaner for alle løbets prøver som skal indeholde følgende:

- Udvendig afspærring af prøven. C21-tavler og/eller andet vejmateriel til afspærring.
- Placering af sikkerhedszoner, fysisk afspærring af tilkørselsveje, ind-/udkørsler, radioposter.
- Et detaljeret kort over prøven.
- Placering af beredskabet.
- Havarikommissionens opgaver, sammensætning og ansvar (obligatorisk).

Klubrally B-prøver:

I klubrally B-prøver skal løbslederen lave en udførlig prøveskitse med afspærring.

Det skal indeholde flg. og sendes til DASUs sekretariat senest 10 dage før løbet.

- Udvendig afspærring af prøven. C21-tavler og/eller andet vejmateriel til afspærring.
- Placering af sikkerhedszoner, fysisk afspærring af tilkørselsveje, ind-/udkørsler, radioposter
- Et detaljeret kort over prøven.

Planerne skal indsendes som en del af dokumentationen hvorefter løbstilladelsen kan fremsendes.

Planerne skal ikke godkendes af RU/DASU – dog vil RU tillade sig at kigge dem igennem. I tilfælde af spørgsmål vil udvalget rette henvendelse til løbslederen og hans sikkerhedschef for en uddybende forklaring.

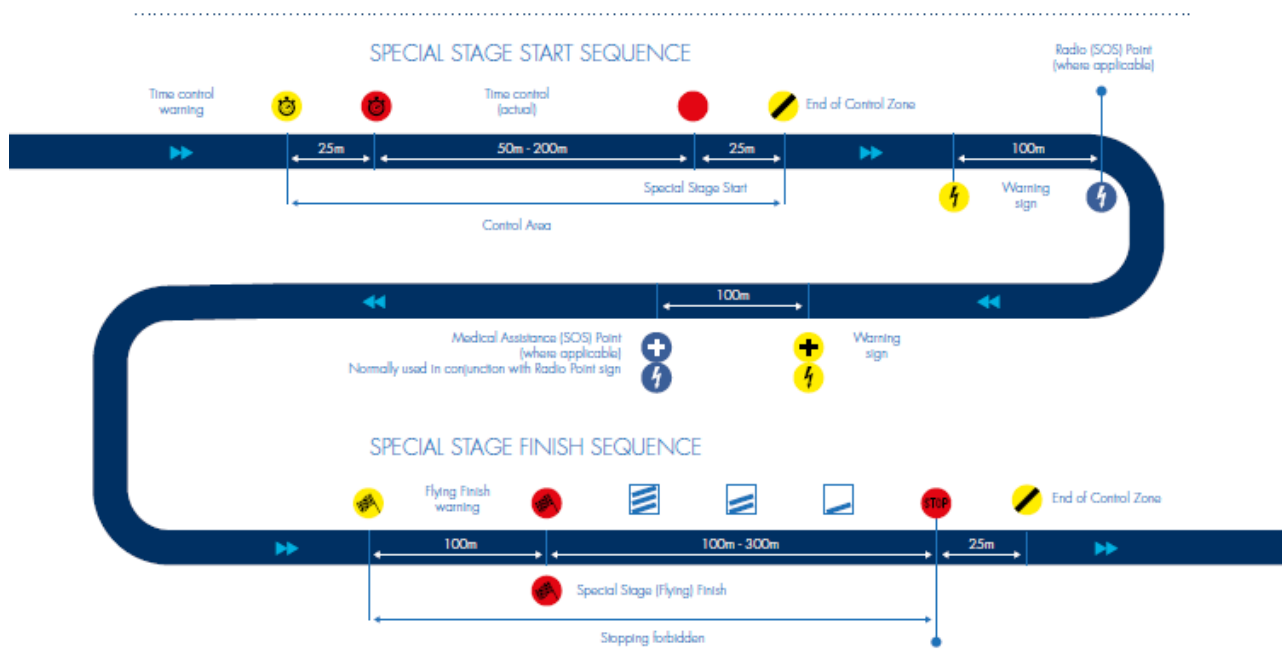
DASU STANDARD SIKKERHEDSPLAN

For alle rally-arrangementer skal der udarbejdes en sikkerhedsplan omfattende:

- Placeringen af Rally hovedkvarter (Rally HQ).
- Navnene på de personer, der har ansvar:
 - Løbsleder.
 - Assisterende løbsledere/løbsledelse.
 - Sundhedsfagligt personale.
 - Sikkerhedschef.
 - Prøvechefer.
 - Sikkerhedsofficials (alm. officials) på hver prøve med angivelse af deres respektive ansvarsområder.
- Oversigt over kontakt til politi, hospital, læge, brand, Falck, førstehjælpere etc. udover "112".
- Havarikommissionens opgaver, sammensætning og ansvar (obligatorisk i rally).
- Sikkerhedsplan/afspærringsplan for hver prøve med angivelse af
 - Udvendig afspærring af prøven – C21 tavler og/eller andet vejmateriel til afspærring.
 - Placering af sikkerhedszoner, fysisk afspærring af tilkørselsveje, ind-/udkørsler, radioposter (blåt skilt), officialposter, redningsplan for den enkelte prøve, placering af redningskøretøjer, telefonnummerliste osv.
 - Et detaljeret kort over prøven.
 - Sikkerhed for lodsejer og tilskuere.
 - Sikkerhedsinformation til publikum.
 - Sikkerhed for officials.
 - Sikkerhed for deltagere.
 - Instrukser for redningsindsats.
 - Evakueringsveje.
 - Angivelse af adviserede/benyttede hospitaler.
 - Radioprocedure.
 - Procedure ved uheld.
 - Der skal for hver prøve udarbejdes alternativ rute i tilfælde af afbrydelse / aflysning.

Alle sikkerhedsplaner skal udarbejdes af en indehaver af en OF373-licens og sendes til DASU senest 20 dage før arrangementet.

EXAMPLE STAGE LAYOUT

LØBSLEDERENS ANSVAR

Løbslederen er ansvarlig for planlægning og sikker gennemførelse af hele rallyet. Løbslederen udpeger prøvechefer, sikkerhedschef samt havarikommission og tager alle nødvendige beslutninger. Hvis uheldet sker, er løbslederen ansvarlig for at igangsætte redningsprocedurerne beskrevet i sikkerhedsplanen. Løbslederen er ansvarlig for at informere relevante personer såsom politi, redningstjeneste og om nødvendigt DASU's bestyrelse. Al øvrig kommunikation til offentligheden udsendes af rallyets pressetjeneste – evt. i samarbejde med og efter aftale med DASU's kommunikationsansvarlige.

SIKKERHEDSCHEF

Sikkerhedschefen er ansvarlig for, at der er en sikkerhedsplan for hele løbet og alle prøver.

Ved rallyløb kan sikkerhedschefen køre sikkerhedsbilen – denne kan være 000-bilen. Her kontrollerer han/hun, at alle sikkerhedszoner samt afspærringer er udført efter den udarbejdede plan. Endvidere kontrollerer han/hun, at officials m.m. er placeret som planlagt og uden for fareområder. I DM-rally bør denne opgave overdrages til DASU's udsendte sikkerhedsbiler, således at sikkerhedschefen altid er til rådighed. Ved alle arrangementer SKAL sikkerhedschefen være til stede hele dagen.

PRØVECHEFEN PÅ PRØVEN

- Det er prøvechefens pligt, så tidligt som muligt, at have fuldt kendskab til prøven.
- Prøvechefen udpeger officials med ansvar for Start og Stop. Herudover udpeger prøvechefen en sikkerhedsansvarlig, som skal sørge for at den udarbejdede sikkerhedsplan bliver fulgt.
- Prøvechefen skal udarbejde en liste over de officials, der bruges på prøven. Listen skal indeholde navn og telefonnummer samt nummer på den post han/hun er tildelt.
- Af listen skal det fremgå hvem der er radioposter.
- Prøvechefen skal sikre sig, at officials kender deres opgaver og skal i tilfælde af uheld sætte redningsplan i gang efter aftale med løbslederen.
- Prøvechefen skal sikre sig at beboere og lodsejere på prøven får et telefonnummer til ham, hvis de har brug for at kontakte ham.
- Prøvechefen er ansvarlig for, at der ikke står tilskuere på farlige steder eller i afspærrede områder.
- Prøvechefen og officials opsætter minebånd, sikkerhedszoner, afspærrer indkørsler og tilstødende veje, opsætter chikaner samt evt. advarselsskilte i henhold til sikkerhedsplanen. Det er især vigtigt, at der foretages fysisk afspærring af alle tilstødende offentlige veje (undtaget start og stop)

ASSISTERENDE PRØVECHEF OG SIKKERHEDSOFFICIAL PÅ PRØVEN

- Det er prøvechefen, der udpeger assisterende prøvechef og den sikkerhedsansvarlige.
- Før starten af rallyprøven skal den sikkerhedsansvarlige sikre sig:
 - at alle har en kopi af plan for sikkerhed, at alt personale er ordentligt instrueret og at alle ansvarsområder er fordelt og forstået.
 - at assisterende prøvechef og prøvechef er opdaterede på sikkerhedsplanen, og at alt relevant materiale er til rådighed.
 - at veje for redningstjenesterne er frie, så ambulancen ikke bliver blokeret af tilskuernes biler. Hvis der er stationeret fast ambulance e.l. på prøven, skal disses køretøjer placeres straks efter startskiltet, så de ikke blokeres af ventende rallybiler.
- Under arrangementet skal den sikkerhedsansvarlige befinde sig ved starten eller ved stop på prøven.
- Assisterende prøvechef og den sikkerhedsansvarlige skal kunne komme i kontakt med løbsleder, assisterende løbsleder, HQ og sikkerhedschef (telefonliste med nøglepersoner).
- Inden prøven startes, skal alle officials på prøven med radio gennemføre radiotjek på prøvens kanal. Poster efter start nummereres "1-2-3-" etc.
- Alle radioposter skal underrettes når sikkerhedsvogn, 000, 00, 0, første deltager og lukkevogn starter på prøven. Desuden ved uheld, hvis røde flag skal vises eller ved stop af prøven.
- Officials langs prøven kan udstyres med trillefløjter for lettere at kunne tiltrække sig tilskuernes opmærksomhed.

OFFICIALVESTE

Alle officials udpeget af løbsledelsen skal bære røde, orange eller gule veste. Personer fra pressen eller fotografer skal bære veste.

FORBEREDELSE AF RALLYET

Under forberedelserne til rallyet anbefales det, at hastighedsprøverne tjekkes for farlige steder for tilskuere eller genstande, som i særlig grad kan være til fare for rallybiler, såsom træ i hurtigt sving, større hop, stort hul, elektricitets-/telefonkabe, smal bro, etc.

For at beskytte såvel deltagere, officials og tilskuere på sådanne steder, kan der udover reel afspærring med minebånd, anvendes:

- Barrierer af sammenbundne betonklodser.
- Halmballer (rund balle mere end 1 m i diameter anbefales).
- Vandtønder ½ fyldte.
- Chikaner.

CHIKANER

Chikaner kan bruges til at nedsætte hastigheden før farlige steder eller til at forkorte "ligeud"-stræk.

Chikaner skal offentliggøres i rutebogen og være tydeligt afmærkede i terræn under notekørslen.

Chikaner opstilles jf. rallysportens cirkulære kapitel 9.

Det anbefales, at afmærke chikaner under løbet, så de er tydelige. Under løbet varsles med 100 m skilt.

Under løbet kan en bil ramme en del af eller hele chikanen og efterlade rester på vejen for de efterfølgende deltagere. Mindst én official skal overvåge hver chikane, og hvis det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt forsøge at reparere chikanen og "rense" området.

Vejdeling

Ved udkørsel til mål på rundbaner, hvor deltagene skal henholdsvis dreje venstre/højre eller ligeud, og der på vejbanen er plads to biler skal fartnedsættende foranstaltning foretages. Evt. kan chikane opsættes.

Kantafmærkning

Skader på svingenes inderkurver kan forebygges ved at anvende kantafmærkning af personvognsdæk, Dan-pæle, Vejvæsnets sneafmærkninger.

Den bedste virkning opnås ved at placere kantafmærkning ved indgangen til en kurve/sving.

Vognbaneadskillelse

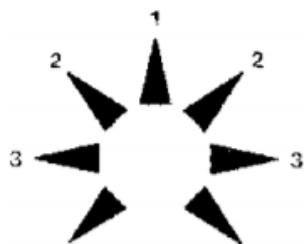
Vognbaneadskillelser kan være sammensat af "Hoffmann-klodser" eller lignende. Det skal tilsikres ved tilstrækkelig solid fastgørelse, at disse ikke kan adskilles fra hinanden ved påkørsel og derved slynges ud på vejbanen eller ud blandt evt. publikum.

Engelsk pilning

På hastighedsprøver i rally skal der altid anvendes engelsk pilning ved vejsammenstød. Pilene skal være orange og have en minimumsstørrelse på grundlinjen på 17 cm og på ben 30 cm.

Ved hver afmærkning skal der anvendes 3 pile, som alle skal have samme størrelse og farve.

Pilene anvendes ved vejsammenstød, og de skal vise vejændringen således:

1. Lige frem.

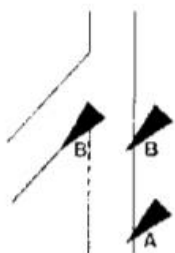
2. Mellem 0 og 90 grader.

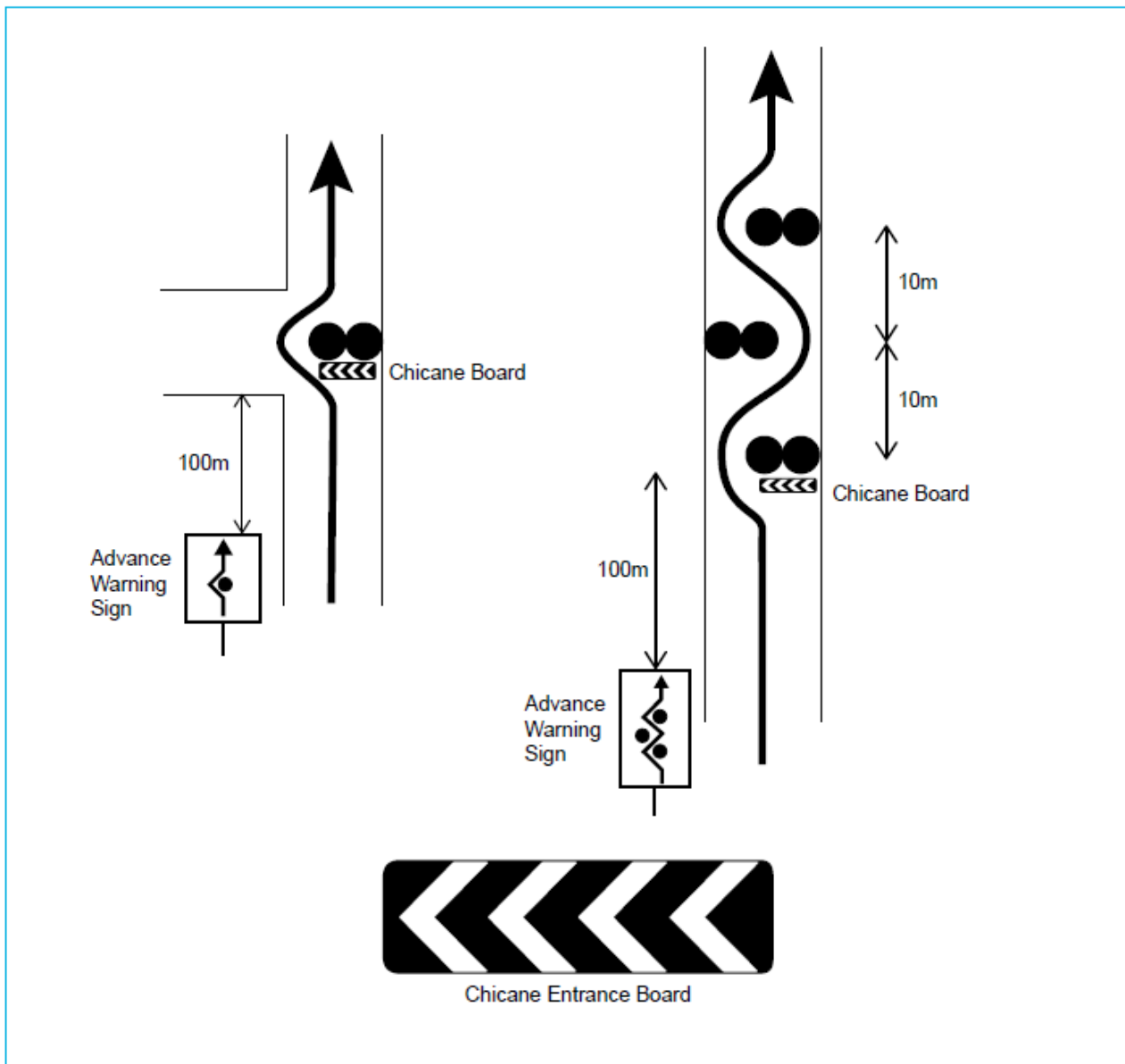
3. 90 grader.

4. Mellem 90 og 180 grader.

Der placeres en forvarselspil A 100 meter før vejsammenstødet, der skal vise vejforløbets karakter.

To pile B, en på hver side af vejen, placeres der hvor ændringen sker. Pilene placeres på ankomstvejen.

Eks på en CHIKANE

Særlige forholdsregler for publikum under forløbet af hastighedsprøven

1. Adgang til prøven bør føre til de identificerede tilskuerzoner.
2. Indkørsler til prøven kan bevogtes af politi-HJV og/eller sikkerhedsofficials.
3. Alle adgangsveje skal angives med særlig skiltning.
4. Alle planlagte adgangsveje bør annonceres i det officielle program, i særlige informative foldere samt på hjemmesiden. Der bør skiltes for at lede alle tilskuere mod parkeringsområde og de identificerede tilskuerzoner.
5. Tilskuerzoner bør være markeret med grønt mindebånd hvis muligt.

PROCEDURE VED ULYKKE

Der skal på hver prøve være en person til stede, der er uddannet til at yde livreddende førstehjælp.

Der skal fastlægges en bestemt fremgangsmåde for hver prøve, der skal iværksættes i tilfælde af en ulykke. Planen vil variere fra prøve til prøve, og i de fleste tilfælde kan den forudsætte lukning af prøven, og at beredskabstjenester sendes igennem prøven som den hurtigste og mest effektive måde at nå frem til et ulykkessted.

Ved udarbejdelsen af planen ved ulykke, skal alle officialpunkter være identificeret med tal, således at der i tilfælde af ulykke hurtigt kan være officials på stedet, der kan overtage og få styr på uheldet og give info videre til prøvechef, som så kan give info videre til HQ, som kan iværksætte videre forløb.

I tilfælde af ulykke rapporteres til prøvechef.

Så snart prøvechefen har fået rapporteret detaljer om ulykken, kontaktes afviklingschefen/løbslederen i HQ.

Ved alvorlig ulykke bør prøvechefen afbryde start proceduren og eventuelt stoppe prøven. HQ sender om nødvendigt havarikommissionen ud til uheldsstedet, som laver en rapport om uheldet.

Rødt flag-procedure

Ved melding om ulykke anvendes følgende procedure:

Nærmeste official melder til prøvechefen om ulykken og omfanget heraf.

Prøvechefen kan vælge at beordre rødt flag fra posten umiddelbart før ulykkesstedet, eller at stoppe prøven. Dette meddeles over radioen til alle officials.

Prøvechefen beordrer officials FRA nærmeste post før uheldet til at vise rødt flag.

Vises rødt flag til deltagerne, skal disse nedsætte hastigheden. Indhentes redningskøretøjer er overhaling af disse forbudt.

Den/de officials, der er tæt på uheldet/ulykken skal hurtigst muligt give en nøjagtig radorapport om omfanget og om nødvendigt yde førstehjælp. Herunder advare ankomende deltagere, så yderligere ulykker undgås. Hvis ambulance stoppes prøven altid.

I mellemtiden vil HQ kontakte den form for redningshjælp/læger, der skønnes nødvendig. Prøvechefen vil instruere redningskøretøjer i at komme ind på prøven og køre til uheldsstedet (ved omgangsprøver stoppes rallybiler ved start eller tidlige).

Enhver bil, der modtager rødt flag skal noteres, således at HQ kan informere beregningen om hændelsen.

I rallysprint anvendes gult flag som advarsel ved f.eks. havareret køretøj eller ødelagt chikane på vejen, mens rødt flag anvendes for at stoppe prøven.

FORSKRIFTER FOR SIKKERHEDSVOGNE SIKKERHEDSCHEF OF373

Sikkerhedschefen er ansvarlig for sikkerhedsplanen.

Kører i en almindelig bil med "Sikkerhedschef"-skilt.

Gult roterende blink, ingen sirene og ingen højttalere.

Kører 90-45 min før første deltager.

Kører hele ruten.

Opgaver: Kontrollerer alle afspærringer, sikkerhedszoner, køretøjer ved prøven, kantafmærkning. I øvrigt al skiltning. C21 tavler tjekkes med prøvechef. Kontrollerer kommunikation og mandskabsstatus i samarbejde med prøvechef.

Medbringer sikkerhedsplanen med afspærringsplanerne til kontrol.

Kommunikerer med 000 for udbedring og efterfølgende kontrol af ting, der ikke er klar!

Medbringer ekstra sikkerhedsmateriel, såsom minebånd. Medbringer ekstra kontrollister og nyeste tidsplan eller telefonliste!

000 Safetycar

Erfaren official med sikkerhedsuddannelse OF 373 eller sikkerhedschefen.

Kører i en almindelig bil med "000" og "SAFETY" skilt.

Gult roterende blink, ingen sirene og ingen højttalere.

Kører 45 min før første deltager.

Kører principielt ruten og bruger kontrolkort. Kontrollerer generelt officials arbejde.

Reagerer på meldinger fra sikkerhedschef.

Kontrollerer afspærringer med fokus på tilskuersikkerhed. Tjekker at radioposter og sikkerhedsofficials er på plads og instruerer om placering hvis nødvendig.

Medbringer alle afspærringsplaner.

00 Safetycar

Erfaren official med sikkerhedsuddannelse OF 373.

Kører i en almindelig bil med "00" skilt.

Gult roterende blink, evt. sirene og højttalere.

Kører 30-25 min før første deltager.

Kører principielt ruten og bruger kontrolkort.

Kontrollerer tidskontroller, tjekker ure og lyssignaler, kontrollerer tidtagning.

Kontrollerer generel sikkerhed på hastighedsprøven.

0 Safetycar

Erfaren rallykører med god berøring med sporten. Kører med god hastighed, men ikke rallytempo!!!

Både 1. og 2. kører skal være i besiddelse af gyldig kørerlicens.

Kan køre i en rallybil, som så skal gennem teknisk kontrol, eller i en standardbil.

Personligt sikkerhedsudstyr: minimum styrthjelm.

"0" skilt og gult roterende blink, sirene og gerne højtalere.

Kører 10 - 15 min før første deltager. Skal dog kunne være i mål inden første start på prøven.

Kører hele ruten og bruger kontrolkort.

Tilskuerne er fokuspunktet. Skal standse hvis placering er forkert.

Kontrol af skrivelser ved TK, start og mål.

Lukkevogn

Kører i en almindelig bil med gult blink.

Følger hele ruten.

Lukkervogn skal køre lige efter den sidste deltagende bil og kontrollerer enhver havareret bil på ruten og hastighedsprøverne. Der rapporteres til prøvechef/HQ hvis nødvendigt.

Lukkervognen indsamler alle lister fra kontroller, TK, start, omgangstæller, mål, stop.

Ingen kontroller/officials forlader deres pladser eller lukker veje og indkørsler op, før de bliver underrettet af prøvechef, som har fået OK fra lukkervogn.

PRESSE/MEDIA

Til fotografer og andre med presseakkreditering udstedes officielle presseveste, som giver dem tilladelse til at bevæge sig uden for de områder, der er afsat til publikum. I arrangementer, hvor løbsledelsen har besluttet ikke at give pressen beføjelse til at bevæge sig frit, skal pressefolk opholde sig samme steder som publikum eller som udstykket af løbslederen. Bærere af presseveste skal bære vesten, sådan som den er tiltænkt (som vest) og sikre, at den er klart synlig på alle tidspunkter og ikke dækket af andre beklædningsgenstande. Denne særlige ordning er naturligvis for at sætte dem i stand til at opnå gode action-billeder, men på intet tidspunkt må fotografene placere sig selv i en position, som er til fare for dem selv eller deltagerne. Hvis prøvechef eller andre officials mener, at fotografen er i et farligt område, skal prøvechefen eller officials bede fotografen om at flytte til et mere sikkert sted. Vær fast og rolig og diskuter ikke, "prøven startes ikke før alle er på plads!". I visse tilfælde kan det være formålstjenligt at udgive en særlig plan, der viser detaljerede ordninger for medierne.

Radio- og officialposter

Der skal for hver prøve etableres radiokommunikation. I tilfælde af uheld skal prøvechefen i samarbejde med de redningstjenester, som er fastsat i den samlede plan, rapportere til rally HQ og hvis nødvendigt lade redningstjenesten gøre brug af kommunikationsmidler på posten. På særlige "radioposter" der er afmærket i rutebogen og markeret med et "blåt lyn" skilt i terrænet, skal officials være udstyret med rødt flag. Disse skal placeres på udvalgte steder med god mulighed for visning af rødt flag for rallybiler.

- Officialposterne er ansvarlige for deres sektor.

- Officials lytter hele tiden til radioen og opkald besvares med kaldesignal, som f.eks. "Post 3 her".

- Officials er i position i god tid før tilskuere ankommer, opsætter evt. afspærring og forhindrer tilskuere i at gå ind i forbudte områder.

- Når alle sikkerhedsforanstaltninger er opfyldt, og alle er i position, giver de prøvechefen besked.
- De viser røde flag efter besked fra prøvechefen (kun radioposter med blå lyn skilt).

Officials kontakt til Safety Cars.

HAVARIKOMMISSION

Havarikommission er obligatorisk til rally. Formanden udpeges af løbslederen.

Kommissionen består som regel af folk, der har erfaring inden for sporten og som evt. har andre funktioner i løbet. En repræsentant for løbsledelsen samt for teknisk kontrol er selvskravne. Desuden er det vigtigt, at en god fotograf er i kommissionen, da det ofte er vigtigt at billedokumentere et uheld. Materiale til brug for havarikommission findes på DASU's hjemmeside under "rallysportens cirkulære".